

РЕШЕНИЕ

№ 1099

гр. София, 09.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав, в
публично заседание на 09.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **11285** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК), във вр. чл. 84, ал. 3, във вр. чл. 75, ал. 1, т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на А. А. М. С., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в С., гражданка на С., действаща лично и в качеството си на законен представител на малолетните А. А. Д. М., ЛНЧ[ЕИК], и А. А. Д. М., ЛНЧ [ЕГН], подадена чрез адв. Д. Н. Р. против Решение № 4911 от 30.09.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ е отказано да им бъде предоставен хуманитарен статут.

С жалбата се оспорва административният акт като нищожен и алтернативно незаконосъобразен, тъй като, от една страна, е издаден в противоречие с мотивите на съдебен акт, а от друга - не са обсъдени и анализирани всички факти и обстоятелства, чрез които да бъде установена обективната истина в нейната цялост, но които са от съществено значение, за да се прецени необходимостта на жалбоподателката и децата ѝ (също жалбоподатели по настоящото дело) да бъде предоставена търсената закрила. По този начин административният орган е нарушил нормите на чл. 35 от АПК и чл. 75, ал. 2 от ЗУБ за изясняване на обстоятелствата и обсъждане на представените обяснения. Сочи се, че не са изпълнени указанията по тълкуване и прилагане на закона, дадени в мотивите на решенията на АССГ и ВАС, съгласно които при новото разглеждане на молбата за международна закрила на жалбоподателите административният орган следва да

прецени дали Република Турция се явява „трета сигурна държава“ по смисъла на пар. 1, т. 9, буква „д)“ от ЗУБ и нормите на международното право, като са посочени конкретни насоки за извършване на тази преценка. Твърди се, че в оспорения в настоящото производство административен акт не се съдържат никакви заключения в тази връзка, а се акцентира единствено върху обстановката в С., която ответникът вече е преценявал в светлината на предпоставките за предоставяне на международна закрила по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ. Твърди се, че в конкретния случай са налице предпоставките на чл. 177, ал. 2 АПК - нищожен административен акт, издаден от административен орган, постановен в противоречие с влязло в сила решение на съда, което е задължително за страните, предвид формираната сила на пресъдено нещо.

Алтернативно се излагат доводи, че Решение № 4911/30.09.2025 г. е незаконосъобразно поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. В тази връзка се сочи, че в производството по повторното разглеждане на молбата на жалбоподателите за предоставяне на хуманитарен статут не е уведомена дирекция „Социално подпомагане“ за съответното административно производство и липсва становище от нейна страна (т.е. процедурата е проведена без участие на ДСП като компетентен орган). Твърди се, че този пропуск е в противоречие с нормата на чл. 15 от Закона за закрила на детето (ЗЗДет), според която участието на социален работник от ДСП в административните и съдебни производства, в които участват непълнолетни лица е задължително. Цитираната правна норма е императивна, не допуска изключения и представлява гаранция за спазване на висшия интерес на детето и в този смисъл е ирелевантно, че се касае не за качествено ново производство, а за такова по последващо разглеждане на молбата след връщане на преписката от съдебен орган. На следващо място, не е направено и повторно интервю с А. С. по чл. 63а от ЗУБ. Освен това ответникът е направил изключително формална преценка на въпрос, който е от съществено значение за производства, по които страна са деца, като се е ограничил до това да приеме, че в техни интерес е да имат достъп до културата и езика на семейството, от което произхождат. Позовава се на пар. 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на Закона за закрила на детето. Твърди се, че липсата на извършена такава преценка, респективно неспазването на задължителния принцип за осигуряване на най-добрия интерес на детето е в противоречие и с правото на ЕС.

С оглед на изложените мотиви се иска от жалбоподателите съдът да обяви за нищожно Решение № 4911/30.09.2025г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) при МС или алтернативно да отмени административния акт като незаконосъобразен и да върне преписката за ново произнасяне от административния орган по молбата за международна закрила на А. А. М. С. и малолетните ѝ деца, на които е законен представител.

В открито съдебно заседание по делото се явява жалбоподателката А. А. М. С. и се представлява от адв. Р.. Поддържа жалбата и моли да бъде уважена. Твърдят, че малолетните жалбоподатели са изцяло интегрирани в българската образователна, културна и социална система, поради което оставането им в България е в техни интерес. Жалбоподателката твърди, че с мъжа ѝ имат добри доходи в България и могат да осигурят нормален живот на децата.

Ответникът – председател на ДАБ при МС, се представлява по делото от юрк. К., която оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена, тъй като атакуваното решение е законосъобразно.

Софийска градска прокуратура не участва в производството и не дава становище по жалбата.

Съдебното заседание е проведено с участието на преводач от арабски език.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало въз основа на молба за предоставяне на международна закрила вх. № 1113 от 12.04.2023 г. по описа на ДАБ при МС. На същата дата е съставен регистрационен лист, в който е отразено, че кандидат е гражданка на С., [дата на раждане] в [населено място], С., религия – мюсюлманка, сунит, семейно положение – омъжена, владееща арабски език. Самоличностите на чужденката и нейните деца са установени и въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 ЗУБ, тъй като единствените валидни документи, които тя е представила са турски карти за временна закрила. Съставена е Евродак дактилоскопна карта с реф. № BR109C2304110024. Лицето е запознато срещу положен подпис с писмени указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, както и със списък на организациите, работещи с бежанци и чужденци.

На 14.07.2025 г. на жалбоподателката е издадена регистрационна карта за бежанец /продължена/, валидна до 13.10.2025 г./ л. 25/.

На 17.05.2023 г. е проведено интервю с жалбоподателката в присъствието на преводач от арабски език, документирано с приложен към преписката Протокол /л. 174-176/. При проведеното интервю А. С. споделя, че напуснала нелегално С. през 2016 г., след което се установила в [населено място], Турция. Заявява, че там родила и двете си деца, като представя издадени от турските власти документи за всяко едно от децата и копия на имунизационни паспорти. Заявява, че със семейството си се преместила от [населено място] в Д. през 2023 г. Отрича да е членувала във въоръжена групировка. Заявява, че към нея не е имало отправени заплахи от страна на властите в С. или в Турция. Преместила се със семейството си в И. след земетресението, където заживели при нейна приятелка, защото им отказали апартамент под наем. Отрича да е оказвано насилие спрямо нея в С. и в Турция. За децата заявява, че в Турция посещавали градина и имали достъп до медицински грижи. Като главна причина за напускане на Република Турция сочи достигналата до нея информация, че властите връщали сирийци в С.. На следващо място сочи, че в Турция имало голям расизъм към сирийците. Споделя, че детето ѝ не било прието в близко до дома им училище, защото турските деца имали предимство. Сочи, че след това станало земетресението и блокът, в който живеели се срутил. Срутило се и работното място на съпруга ѝ. Споделя, че след това бедствие нямало какво повече да правят в Турция. В България живеели в [населено място] при сестра ѝ, която имала статут. Иска да живее в България с децата си, защото страната е спокойна.

По делото е представено писмо рег. № М-11203 от 28.06.2023 г. (от предходното административно производство), от което се установява, че ДАНС не е възразила да бъде предоставена закрила в Република България на А. А. М. С..

Административното производство е приключило с решение № 11628/27.07.2025 г. на председателя на ДАБ – МС, с което на жалбоподателите А. А. М. С., гражданка на С., търсеща международна закрила в Република България, [дата на раждане] в Сирийска Арабска Република, действаща лично и в качеството си на законен представител на малолетните А. А. Д.

М., ЛНЧ[ЕИК], и А. А. Д. М., ЛНЧ [ЕГН] е отказан статут на бежанци и хуманитарен статут. Така издадения административен акт от страна на жалбоподателката е обжалван по съдебен ред, като с решение № 433/15.01.2024 г. постановено по адм. дело № 8502/2023 г. по описа на Административен съд София-град, 6-ти състав е отменено като незаконосъобразно решението на председателя на ДАБ – МС, в частта относно отказания хуманитарен статут и преписката е върната за ново разглеждане и произнасяне по молбата за предоставяне на закрила, а в частта относно отказан статут на бежанци е отхвърлена жалбата. Решението на АССГ е оставено в сила с Решение № 6184 от 09.06.2025 г. по адм. дело № 2741 от 2024 г. на Върховния административен съд (ВАС).

Със становище рег. № УП 26872 от 17.09.2025 г. интервюиращият орган е направил предложение да се откаже предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут и жалбоподателката и нейните малолетни деца

С оспореното в настоящото производство Решение № 4911 от 30.09.2025 г. председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, е отказал да предостави хуманитарен статут на А. А. М. С., гражданка на С., търсеща международна закрила в Република България, [дата на раждане] в Сирийска Арабска Република, действаща лично и в качеството си на законен представител на малолетните А. А. Д. М., ЛНЧ[ЕИК], и А. А. Д. М., ЛНЧ [ЕГН]. Изложени са мотиви, че за А. С. липсвали предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, тъй като установената фактическа обстановка не навежда на извод, че чужденката е била принудена да напусне С. или Турция поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция. Органът е посочил, че е дадена възможност да изложи причините, поради които е напуснала страната си на произход и е подала молба за международна закрила в Република България. С нея било проведено интервю на 17.05.2023 г. Чуждата гражданка разказала, че е родена в [населено място], но е живяла в Д.. Децата ѝ били родени в Турция, в [населено място], където живеели от март 2016 г. В Турция подала молба за временна закрила. Тя и децата ѝ имали издадени карти за временна закрила, копия от които молителката е представила по време на интервюто, заедно с актове за раждане от Турция и имунизационни паспорти. Съпругът ѝ заминал за Турция през 2015 г. и работил там като фризьор. Той напуснал страната, защото бил повикан за армията, а след това и молителката го последвала. Друга причина да напусне С. нямало. Чужденката била споделила, че в страната си по произход и в Турция не е имала проблеми заради своята етническа принадлежност и заради изповядваната от нея религия. Декларирала е, че не е била арестувана, съдена или осъждана и не е имала проблеми с официалните власти нито в страната си на произход, нито в Турция. Заявила била, че не е членувала в политическа партия или организация и не е била член на въоръжена групировка. Никой не я бил заплашвал и върху нея не е било оказвано насилие нито в С., нито в Турция. След земетресенията в Турция блокът им се срутил, пострадало и работното място на съпруга ѝ. Преместили се от Г. в И. и живели при нейна приятелка, тъй като не им давали да наемат квартира в И., по думите ѝ, защото били сирийци. Главната причина, поради която напуснали Турция била, че чули и разбрали, че връщали сирийци в С.. Вече нямало какво да правят там и напуснали. Подала молба за закрила в България, защото била спокойна страна и искала да живее тук.

Въз основа на изложеното от страна на решаващият орган бил направен извод, че установената фактическа обстановка не давала основания да се приеме, че чужденката е била принудена да

напусне С. и Турция, поради „реална опасност от смъртно наказание или екзекуция“ - тежки посегателства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу нея не са били предприети такива действия от официалните власти нито на С., нито на Турция, нито от някоя конкретна групировка, която държавите не са в състояние да контролират. Органът се позовавал на тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07, съгласно което понятията „смъртно наказание“, „екзекуция“ и „изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание“, наложени на молителя в страната му на произход, посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, обхващат ситуации, в които кандидатът за субсидиарна закрила е изложен на риск именно от конкретен вид посегателство.

Предвид информацията в представената справка от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС с вх. № МД-02-423/08.08.2025 г. за обстановката в С. и по-конкретно в Д., във връзка с възможността за прилагане на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт, органът е приел, че в страната на произход на молителката, С., не е наличен въоръжен конфликт, при който насилието да е на толкова високо ниво, че да съществува разумна вероятност да генерира общ риск от тежки посегателства за живота и сигурността на всяко лице, независимо от самоличността му, единствено поради физическото му присъствие на тази територия. Посочил е, че ситуацията в С. е овладяна до степен, която да осигури приемливо ниво на сигурност за гражданите, налице е възможност за вътрешно разселване и спокойно пътуване, като за последното показателен е фактът на съществуващи немалко вътрешно разселени лица в С., желанието на сирийци, напуснали страната си да се завърнат в нея, както и положителните засега сигнали в поведението на новите сирийски власти. От съдържанието на справките и от общодостъпната информация от други източници става ясно, че дори и да се приеме, че е налице въоръжен конфликт в С., то същият, на първо място, не е повсеместен, и на второ - не е насочен пряко към мирните граждани на тази страна, поради което не може да се счита, че със самото си присъствие в родния си край или в друго населено място молителят ще бъде изложен на тежки заплахи срещу живота или личността му поради безогледно насилие, породено от въоръжения конфликт.

В горната връзка бил направен извод, че А. А. М. С. и децата ѝ не са били изложени на реална опасност от тежки и лични заплахи срещу живота им поради наличие на въоръжен конфликт на територията на страната им на произход. Прието е, че завръщането им в [населено място], където е живяла чуждата гражданка преди да напусне С., е законно, физически достъпно, релевантно и разумно, и там те биха могли да се адаптират отново в обществото. За сирийската гражданка и децата ѝ е подходящо завръщането им в родната им страна от гледна точка на физическата им безопасност.

Поради това е прието, че не били налице и предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. За А. А. М. С. и децата ѝ не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ. Същевременно за кандидатката и децата ѝ се установяват положителни предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 9, ал. 4 и 5 от ЗУБ. С посочените мотиви е прието, че искането за закрила в частта за предоставяне на хуманитарен статут е неоснователно.

В допълнение е посочено, че за кандидатката и децата ѝ липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявила член на нейното семейство да има

предоставена международна закрила в България. За нея не били налице условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като не се позовава на причини от хуманитарен характер.

Конкретно по отношение на двамата малолетни жалбоподатели е разгледана молбата им с оглед спазване на принципа на висшия интерес на детето в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето, като съдът намира, че органът е изложил бланкетни мотиви в този смисъл. Посочено е, че децата нямат лична бежанска история, поради което децата черпят права единствено от представените бежански истории на родителите си, които в светлината на написаното по-горе не налагат предоставянето на международна закрила, а в случая надлежното съобразяване с най-добрите интереси на детето означава децата да имат достъп до културата и по възможност езика на страната и семейството, от които произхождат. В тази връзка е прието, че предвид вече установената липса на основания за получаване на закрила в РБ по реда на ЗУБ, висшият интерес на децата предполага те да се завърнат при своите близки в С..

По делото е приобщена като доказателство административната преписка.

При така установените факти съдът направи следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК от лице с право и интерес от оспорване като неблагоприятно засегнато от индивидуален административен акт, който подлежи на съдебен контрол, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Оспореното в настоящото съдебно производство решение е издадено от компетентен орган съгласно чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ. Спазена е писмата форма съгласно чл. 59, ал. 1 от АПК и актът съдържа реквизитите по ал. 2 от с.з. от формална страна.

Въпреки това актът е незаконосъобразен, тъй като е издаден при съществено нарушение на административнопроизводствените правила. В случая административният орган е изложил бланкетни мотиви относно спазване на принципа на висшия интерес на детето. Съгласно дефиницията на § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет, най-добрият интерес на детето следва да бъде преценен с оглед следните критерии - желанията и чувствата на детето; физическите, психическите и емоционалните потребности на детето; възрастта, пола, миналото и други характеристики на детето; опасността или вредата, която е причинена на детето или има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата; други обстоятелства, имащи отношение към детето.

При повторното разглеждане на молбата на малолетните жалбоподатели след връщане на преписката на органа за ново произнасяне, съдът намира, че не е осигурено участието на Агенция „Социално подпомагане“ и не е изготвен социален доклад относно индивидуалния статус на лицата. В хода на съдебното производство е приет социален доклад с изх. № ПР/Д-С-КС/923-001 от 12.11.2025 г., съгласно който двете деца (на 8 и на 9 години) посещават училище (във втори и в трети клас на 67 ОУ „В. Д.“ в [населено място]), владеят български език и са интегрирани социално и културно в обществения живот в България. Посочено е, че се чувстват добре, имат приятели и среда, към която са се приобщили. По време на срещата със служител на Агенция „Социално подпомагане“ децата споделят, че се чувстват щастливи в България и искат да получат закрила в страна. Жалбоподателката, заедно с бащата на децата, полагат грижи за тях и не са установени дефицити от материален или друг характер при отглеждането им. Становището на специализирания орган е, че в интерес на децата е да останат да живеят в

РБ и да им бъде предоставен статут.

Видно от горното, за периода от пристигане в РБ до момента на постановяване на оспорения акт са настъпили нови обстоятелства по отношение на малолетните кандидати за закрила, които е следвало да бъдат съобразени от органа при издаване на акта. Интегрирането им в образователната система и усвояването както на български език, така и на навици в обучението и социалния живот в РБ предполагат, че откъсването на децата от познатата им среда, към която са привикнали би им се отразило негативно. Следвало е органът да анализира обстоятелствата, които са от значение за преценката за това дали оставането в РБ е в по-голяма степен отговарящо на интереса на децата или пък връщането им в С., където двете деца не са родени и не са пребивавали, съответно нямат никаква връзка с тази страна, освен етническа и семейна. Вместо това органът е изложил бланкетни мотиви, че е в интерес на децата да бъдат в близка в културно и езиково отношение страна, близо до „баби и дядовци“.

Като не е разгледал в пълнота бежанската история на малолетните молители и не е изложил съответни на случая мотиви органът е допуснал нарушение на съдопроизводствените правила, което е съществено, тъй като е довело до нарушаване на материалния закон при постановяване на акта.

На следващо място, общо за тримата жалбоподатели, е допуснато нарушение на чл. 35 от АПК, тъй като административният орган, не е събрал достатъчно данни, че на територията на С. няма въоръжен конфликт, който поставя в опасност цивилното население в светлината на приложението на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, като в случая следва да се отчете, че жалбоподателката и двете ѝ деца представляват уязвима група.

От страна на административния орган не са изложени и мотиви относно възможността за получаване на закрила от жалбоподателите от Република Турция, където са пребивавали от 2016 г. до пристигането им в РБ през 2023 г., въпреки че изрично са дадени указания в този смисъл с решението на АССГ и решението на ВАС, с което същото е оставено в сила.

Във връзка с горното и независимо, че са налице и обсъдените по-горе основания за незаконосъобразност на акта, настоящият съдебен състав на съда намира, че са налице и основания за обявяване на оспорения административен акт за нищожен поради противоречието му с влязло в сила съдебно решение на основание чл. 177, ал. 2 от АПК.

Действието на съдебното решение постановено по обжалване на административен акт по реда на АПК, е уредено в чл. 177 АПК. Алинея 1 гласи, че решението има сила за страните по делото. Ако оспореният акт бъде отменен или изменен, решението има действие по отношение на всички. Алинея 2 регламентира, че актовете и действията на административния орган извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда са нищожни.

В тази връзка влязлото в сила решение по адм. дело № 8502/2023 г. на АССГ има действие не само за страните по делото, а и по отношение на всички. С решението е отменено решение № 11629/27.07.2023 г. на председателя на ДАБ при МС в частта му, в която на А. А. М. С., гражданка на С. и малолетните ѝ деца А. А. Д. и М. А. А. Д. М. е отказано предоставяне на хуманитарен статут. Тъй като естеството на производството не позволява на съда да предостави хуманитарен статут на жалбоподателката и децата ѝ, на основание чл. 173, ал. 2 АПК, след отмяната на акта в тази част, преписката е изпратена на административния орган, със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона, а именно за ново произнасяне по молбата за закрила на жалбоподателите относно хуманитарния статут, като при произнасянето по молбата от страна на

органът е следвало да се преценят съобразно изискването на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ всички относими факти, свързани с личното положение на молителите, с държавата им по произход като се изследват предпоставките на дефиницията "трета сигурна държава" за Турция, в частност дали при повторно пристигане ще им бъде предоставен достъп до режим на временна закрила като лица, които преди това са се възползвали от временна закрила в Турция, но статутът им е бил прекратен (предполагаемо, поради доброволно напускане от страната) и съществува ли риск да бъдат върнати в С. при това положение, като и в състояние ли е Турция да осигурява закрила на кандидатите като им предоставя съответните права и услуги, включително достъп до жилища при отчитане на последната актуална ситуация в страната след земетресенията от февруари 2023г., в случай като настоящия, при който е било разрушено жилището и същите са напснали града в търсене на жилище, а също и да се събере информация по твърдението на жалбоподателите относно влошено отношение към сирийските граждани в Турция и има ли засилено връщане на сирийски бежанци в С. от турските власти.

Тези указания на съда са ясни и конкретни и се съдържат, както в мотивната част на решението, така и изрично в неговия диспозитив. Изводите на АССГ са изцяло възприети и от ВАС по касационното дело - адм.дело № 6184 от 09.06.2025 г. по адм. дело № 2741 от 2024 г. на Върховния административен съд (ВАС). Съгласно мотивите на ВАС, при идването на чужденец от трета сигурна страна и преценено от органа като самостоятелно основание за отхвърляне на молбата, органът е длъжен да изложи съображения за изпълнение на условията на чл. 13, ал. 4 от ЗУБ.

Разпоредбата на чл. 13, ал. 1, т. 14 и ал. 4 от ЗУБ, предвижда, че когато чужденец идва от трета сигурна държава, при условие че ще бъде приет в нея, може да е самостоятелно основание за отхвърляне на искането за международна закрила, а може и да е самостоятелно основание за отхвърляне на молбата за международна закрила като явно неоснователна. Посоченото обстоятелство е самостоятелно основание, когато наред с него за кандидата чужденец не са налице предпоставките на чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 ЗУБ. Същото може да е самостоятелно основание за отхвърляне на молбата за международна закрила като явно неоснователна тогава, когато е налице хипотезата на чл. 13, ал. 4, във вр. с т. 14, ал. 1 от ЗУБ, тоест в случаите, когато едновременно са налице следните предпоставки – чужденецът идва от трета сигурна държава, установена е връзка на чужденеца с тази трета държава, обосноваваща връщането му там, държавата може да се определи като сигурна за конкретния чужденец, молбата на чужденеца за международна закрила не е разгледана по същество и на чужденецът е предоставен документ на езика на третата държава за това обстоятелство.

След получаване на преписката административният орган, вместо да изпълни задължителните и ясни указания на влязлото в сила съдебно решение, не е сторил това и поради това съдът не може да прецени, доколко са изпълнени предпоставките в закона и дали със сигурност може да се приеме, че Република Турция е трета сигурна за чужденеца страна, има ли връзка с нея и дали той ще бъде допуснат до територията ѝ, но и дали ще бъде приет в нея. В административната преписка не се съдържа издаден документ от ДАБ, така както изисква чл. 13, ал. 4, т. 2 ЗУБ.

При новото произнасяне по молбата на А. С. и нейните деца за предоставяне на хуманитарен статут административният орган е следвало да изложи мотиви относно това дали Република Турция е трета сигурна държава, като попълни преписката и с посочения в решението на ВАС документ от ДАБ, така както изисква чл. 13, ал. 4, т. 2 ЗУБ.

Видно от мотивите на оспорения акт председателят на ДАБ не е изложил никакви мотиви в тази

посока и въобще не е изследвал въпроса представлява ли Република Турция трета сигурна държава. Вместо това е изложил мотиви, че спрямо А. А. М. С. и децата ѝ не е са налице основанията по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУБ, както и хипотезата на т. 3 от с.з. – „тежки заплахи срещу живота или личността на гражданско лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт“, тъй като не е налице заплаха поради ситуация на безогледно насилие в страната ѝ на произход. Пзовавайки се на справка на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС с вх. № МД-02-423/08.08.2025 г. за обстановката в С. и по-конкретно в Д. и на общодостъпната информация от други източници органът бланкетно е приел, че дори и да се приеме, че е налице въоръжен конфликт в С., то същият, на първо място, не е повсеместен, и на второ - не е насочен пряко към мирните граждани на тази страна, поради което не може да се счита, че със самото си присъствие в родния си край или в друго населено място молителят ще бъде изложен на тежки заплахи срещу живота или личността му поради безогледно насилие, породено от въоръжения конфликт. С тези мотиви е направил извод, че не са налице основанията по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут.

Настоящият съдебен състав не споделя този извод на ответника.

Разпоредбата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/М. Е. and Noor E. vs Straatssecretaris van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на ЕС (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че гражданското лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Съгласно представена по преписката справка на дирекция „Международна дейност“ към ДАБ – МС, в провинция Д. ал Зор, откъдето произхожда жалбоподателката, към края на май 2025 г. продължават инцидентите, свързани със сигурността, дефинирани като „битки“, „експлозии/дистанционно насилие“, „насилие срещу граждански“, включително със смъртни случаи на граждански лица. Към 31 май 2025 г. в провинция Д. също са регистрирани подобни инциденти, включително смъртни случаи на граждански лица. От друга страна, представената по делото справка от дирекция „Международна дейност“ за актуалната общественно-политическа обстановка в С. към 30.09.2025 г. не съдържа никакви данни относно състоянието на сигурността и броя регистрирани инциденти, въоръжени сблъсъци, както и смъртни случаи с граждански лица, поради което не е обоснован изводът, че е овладян въоръженият конфликт в страната и нивото на сигурност е достатъчно високо, за да не може да се заключи че само поради присъствието си на територията на страната граждански лица, включително малолетни, ще бъдат изложени на риск

от безогледно насилие.

Поради изложеното настоящият съдебен състав намира, че са налице основанията по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ и в случай, че ответникът счита, че закрила не следва да бъде предоставена на жалбоподателите, то е следвало да изложи доводи относно покриване на критериите въведени в закона относно „трета сигурна държава“, каквито са указанията, дадени с влязлото в сила решение на АССГ, оставено в сила с решение на ВАС, в което са изложени също мотиви в този смисъл.

Като не е сторил това председателят на ДАБ – МС е постановил административен акт в противоречие с влязло в сила съдебно решение, което води до неговата нищожност на основание чл. 177, ал. 2 от АПК.

По разноските:

При този изход на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, право на разноси притежава жалбоподателя, но предвид липсата на искане в тази насока, съдът намира, че не следва да присъжда разноси по делото.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 70 състав,

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на Решение № 4911 от 30.09.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ е отказано да бъде предоставен хуманитарен статут на А. А. М. С., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в С., гражданка на С., и на малолетните деца А. А. Д. М., ЛНЧ[ЕИК], и А. А. Д. М., ЛНЧ [ЕГН].

ИЗПРАЩА преписката на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуване и прилагане на закона по молбата на А. А. М. С., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в С., гражданка на С., и на малолетните деца А. А. Д. М., ЛНЧ[ЕИК], и А. А. Д. М., ЛНЧ [ЕГН], за предоставяне на хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението за постановяването му чрез Административен съд София-град.

СЪДИЯ